

CONTRA LA CRISI - ACORD SOCIAL 2012-2016

CORNELLÀ DE LLOBREGAT
11 de maig de 2012

CONTRA LA CRISI - ACORD SOCIAL 2012-2016

L'any 2009, davant de l'estancament de l'activitat productiva com a conseqüència de la crisi econòmica en què estàvem immersos, es preveia un canvi de cicle econòmic i social de conseqüències incertes i imprevisibles.

A Cornellà, a iniciativa de l'Alcaldia i amb la implicació i complicitat de grups polítics amb representació a l'Ajuntament, entitats ciutadanes, sindicats, organitzacions empresarials i del comerç local, gremis professionals i fundacions socials es va subscriure un acord sota el lema "CONTRA LA CRISI: ACORD SOCIAL"

Fonamentalment, els compromisos que s'hi recollien han estat assumits i executats en la seva gran majoria pel propi Ajuntament o els seus ens instrumentals, tal com es recull en el document de conclusions elaborat i presentat en el darrer comitè de seguiment, en què es va poder fer l'avaluació general de les accions portades a terme, cosa que també s'ha anat constatant en les reunions individuals que s'han mantingut posteriorment amb els representants de les entitats i organitzacions que el van subscriure.

Resultava evident per a tothom que des del món local poc es podia influir en la regularització dels aspectes generals de l'economia, en el funcionament dels mercats financers o en els circuits globals de la inversió; i que les mesures que s'hi impulsessin no servien per donar un tomb substancial de la situació econòmica general; però sí que quedava clar que era el camí que s'havia d'assumir per responsabilitat, per tal de reduir, en la mesura de les nostres possibilitats, els riscos, efectes i conseqüències de la situació que s'havia anat creant.

Som encara en plena crisi global, que afecta de manera directa o indirecta el conjunt de sistemes socioeconòmics mundials, amb independència del seu nivell de riquesa. La interdependència de les economies estatals en el món i la globalització d'uns mercats caracteritzats per un comportament depressiu han fet que les mesures adoptades per les autoritats estatals i europees hagin estat insuficients per reactivar l'economia, malgrat els ajustos pressupostaris i les aportacions públiques al sistema financer.

Quan es feia la reflexió sobre la situació en què havíem entrat ja s'aventurava que estàvem en una conjuntura complexa i de difícil previsió, tant en la seva durada com en l'abast i profunditat de les seves conseqüències en tots els àmbits de l'activitat. Han passat més de tres anys, pràcticament, des del seu inici i els seus efectes són més visibles i afecten moltes més persones i famílies, moltes d'elles avui amb un panorama

molt més difícil encara, ja que han empitjorat les seves condicions de vida i s'ha fet encara més preocupant l'augment de la seva vulnerabilitat.

Precisament és en el món local on s'aprecien de més a prop les conseqüències de la situació socioeconòmica actual; i és per aquesta raó que des de l'Administració local i des del món associatiu, social, sindical, comercial i empresarial del municipi hem de continuar treballant per garantir la cohesió social, amb els recursos que tinguem i confiant en la nostra capacitat, en els nostres valors i en la nostra disponibilitat per poder-ne reduir l'impacte. Tot el que es pugui fer serà insuficient, però en les reflexions i preses de decisió s'han de tenir molt presents les famílies i les persones, i també els mecanismes i fórmules que s'hagin consensuat. Cal tenir molt present que és necessari continuar apostant per la integració que s'ha construït al llarg dels anys, base imprescindible per mantenir el nivell de cohesió social i garantia d'un clima de ciutat favorable a no ampliar l'escletxa social i a no perjudicar la convivència.

La situació, avui, és més complicada i complexa que fa tres anys, com ho demostra el fet que han crescut tant el nombre de persones usuàries dels serveis socials com la urgència de les necessitats i les llistes d'espera. El nombre de persones amb el nou perfil que es detectava ha anat en augment, les unitats familiars amb tots els seus membres actius a l'atur també s'han incrementat, situació que fins i tot s'ha agreujat, donada la reducció del nombre de persones amb dret a alguns tipus de prestació.

La possibilitat de pèrdua de l'habitatge habitual és avui una de les grans preocupacions de les famílies afectades per la reducció de la seva capacitat de fer front a la càrrega de despeses que representa el manteniment de les obligacions contretes, com el lloguer o la hipoteca, i/o la cobertura de les seves necessitats bàsiques, cosa que provoca una pobresa emergent que es manifesta amb major incidència en persones soles amb fills a càrrec, en persones grans i en persones amb nivells de formació baixos. Una pobresa que cal abordar des d'una perspectiva integral, intentant una resposta equilibrada entre la urgència i la mesura pal·liativa.

El reforç iniciat fa més de dos anys, molt especialment per donar suport a les famílies des d'una perspectiva normalitzadora i no estigmatitzant, des d'un vessant de dret i no assistencialista, ha contribuït sense dubte a minvar el nombre de persones en situació de risc d'exclusió social.

Les dificultats per afrontar aquesta situació s'han multiplicat. El problema de fons ja no és tan sols la inestabilitat laboral, que encara persisteix i que ha contribuït a l'augment de la desocupació, sinó la manca de creació de llocs de treball, no només en el sector privat,

sinó també en el públic. Això ha provocat un augment de l'atur, encara que en menor escala que durant el període 2008-2009, que ara se situa en l'ordre del vuit i mig per cent.

Durant els darrers dos anys, les inversions públiques fetes pel propi Ajuntament, els projectes i programes subvencionats per la Generalitat de Catalunya i els fons extraordinaris del propi Estat per al finançament d'actuacions en el món local han estat uns instruments que d'alguna manera han ajudat a frenar la disminució de l'activitat econòmica, i, en conseqüència, encara que de forma precària, han permès el manteniment de bastants llocs de treball a la nostra ciutat; però en el nou horitzó sembla que a mig termini aquestes iniciatives no hi seran, i això provoca una gran preocupació en la mateixa ciutadania i una gran disminució de la confiança respecte a les pròpies administracions.

Davant d'aquestes expectatives cal accentuar, encara més, i potenciar els mecanismes bàsics al nostre abast que puguin contribuir a posar puntals per lluitar contra aquesta situació, especialment els relacionats amb la millora de la formació permanent (tant la personal com la professional), l'accés a les tecnologies de la informació i comunicació, el suport al talent i a la innovació i l'impuls dels projectes d'autoocupació. Tots aquests aspectes ens poden ajudar a configurar un escenari de consens i centralitat, en què conflueixin totes les energies i iniciatives que poden contribuir a redreçar, en part, aquesta situació. La ciutat es presenta, des d'aquesta perspectiva, com el territori base en el qual pot sorgir i arrelar el germen de la resistència i de l'inici de la recuperació. L'espai comú en què s'aglutinin les iniciatives públiques, les socials i les ciutadanes de tots els àmbits, per col·laborar i treballar en la recerca d'alternatives i solucions, ha estat i, avui més que mai, és necessari per poder ajudar a superar aquesta situació.

L'acció de l'Administració municipal, amb la col·laboració i implicació dels diferents agents i entitats socials de la ciutat i la cooperació amb la resta de les administracions supramunicipals, ha de resultar bàsica per endegar Cornellà i dirigir-lo per aquest camí de redreç i recuperació. Així ha passat en els darrers anys, en què l'Ajuntament ha impulsat una gran quantitat de projectes i actuacions que han promogut la transformació de la ciutat i que han creat les condicions òptimes per poder iniciar un nou període de creixement. És aquesta base de feina feta i d'actuacions acabades i consolidades la que ens ha de permetre el desplegament de noves iniciatives públiques, centrades en la qualitat i millora de l'espai públic i en l'aprofundiment de la cohesió social.

Les nostres reflexions i preocupacions no tan sols s'han de centrar en l'estabilitat de les empreses i en el manteniment de llocs de treball a la ciutat, sinó també a garantir l'estabilitat en la prestació dels serveis públics universals (com poden ser els de l'educació, els dels serveis socials, els de la salut, els de l'esport, els de la cultura i els de l'atenció a les persones grans o dependents), en el manteniment de l'espai físic de la

ciutat, en la seguretat de les persones i en el futur, amb projectes i programes a curt i mitjà termini.

Cal, doncs, no només prendre decisions urgents, sinó planificar amb criteri i actuar amb responsabilitat, per tal que Cornellà i el seu teixit econòmic i social estiguin preparats i a punt per participar plenament, quan arribi, en un nou cicle econòmic de creixement i expansió.

Malgrat que la nostra ciutat continua encara en una bona posició per poder afrontar el canvi de cicle que vivim, basada fonamentalment en la gran transformació que s'hi ha fet en els darrers 30 anys i en una economia més diversificada, en què les tecnologies de la informació i la comunicació són presents, a ningú no se li pot escapar que avui això no és del tot suficient. No podem oblidar tot el que s'ha fet, ben al contrari, però no ens podem refugiar en el passat, en la feina feta. Tenim un gran repte i hem de donar-hi resposta.

Cal fer un replantejament en diferents àmbits, com en el de les polítiques fiscals (en una època de reducció dels ingressos), que hauran de ser més sostenibles i hauran de facilitar que els recursos econòmics siguin suficients per poder atendre les necessitats i demandes de la ciutadania. En aquest àmbit caldrà garantir una despesa ordinària per abordar les polítiques de “xoc” a les quals s'haurà de fer front, així com compaginar o reconduir altres despeses, que hauran de patir una disminució per poder equilibrar la despesa en el pressupost.

En aquest escenari en què ens trobem, la gran aposta per als propers exercicis ha de passar per iniciatives o projectes que puguin facilitar la reafirmació de la nostra identitat, la forma de gestionar el funcionament dels serveis de la ciutat, la consolidació dels pilars socials i comunitaris bàsics de la nostra societat i el dibuix del que volem per al nostre futur.

Generar un àmbit de reflexió, col·laboració i implicació conformat pels actors socials i econòmics i les administracions públiques implicades és un factor clau per assolir els interessos comuns. Com més amplis siguin la implicació i el consens, més viable serà l'assoliment dels objectius.

L'avaluació positiva que ha significat l'acord social signat el 2009 i el manteniment de la situació d' incertesa sobre l'economia ja esmentada fan necessari plantejar-se un nou acord social per afrontar les noves realitats i les seves conseqüències, incorporant-hi més actors i més sensibilitats socials i aconseguint més graus de coresponsabilitat. En aquesta línia d'actuació les entitats signants de l'anterior acord ja han expressat la seva voluntat

de continuar participant en aquest projecte i s'han compromès a aportar propostes per poder debatre-les i incloure-les si es consensuen en l'acord.

L'acord, per tant, constitueix un molt bon espai per facilitar la cohesió social dins del nostre municipi, en què escoltar, debatre i prendre decisions han de ser elements essencials per aconseguir-ho i en el qual es contemplin les prioritats següents:

- La necessitat d'incrementar l'activitat econòmica de Cornellà, coordinant i compartint les accions de promoció econòmica que es realitzen a la ciutat per garantir la creació i el manteniment de llocs de treball. El comerç local i les petites i mitjanes empreses locals són elements clau com a estratègia per a esdevenir el motor econòmic i per a la redistribució de la renda dins del propi municipi.
- La transcendència de disposar de complicitats amb la gent que configura el primer anell més actiu de la ciutat i la recerca per incorporar-ne de noves per tal de promoure una sortida social, sostenible, intel·ligent i integradora a la crisi.
- La importància de reforçar principis d'autoritat i donar un nou impuls als valors de l'esforç, la coresponsabilitat i la defensa dels drets socials aconseguits.
- La posada en valor de tot el que s'ha fet i s'està fent a la ciutat i que ha contribuït a minvar els efectes de la crisi. Cal saber apreciar i respectar la inversió pública realitzada en els darrers anys, que ha permès configurar una ciutat moderna amb equipaments de primer nivell i amb iniciatives socials i tecnològiques innovadores i integradores.
- El manteniment dels nivells de qualitat en els serveis que es presten a la ciutadania, en els àmbits educatiu, esportiu, cultural, de transport, de neteja i de seguretat.
- L'actualització de les polítiques actives d'ocupació per poder donar resposta a la nova realitat i a la reducció de recursos econòmics.
- La recerca de noves fórmules de gestió d'algunes actuacions públiques en el sector d'obres i serveis per tal de poder anar atenent les situacions de les persones amb dificultats sociolaborals de la nostra ciutat.
- L'aposta perquè el teixit social, cultural i esportiu continuï essent una peça clau en la cohesió social.

 El repte de garantir la convivència i evitar la degradació de l'espai públic.

Per tot això, s'estableixen els següents **objectius estratègics**:

1. Promoure la formació i la incorporació en el mercat de treball de les persones en situació d'atur de Cornellà, sota criteris d'integració, d'igualtat d'oportunitats i de gènere, d'innovació tecnològica i de qualsevol altre aspecte que pugui afavorir-les.
2. Articular un compromís social per al manteniment de la qualitat dels serveis públics, entès com a garantia de convivència per a la sostenibilitat de la cohesió social i com un exercici de coresponsabilitat.
3. Defensar el dret a l'habitatge dels ciutadans i ciutadanes, en el marc de l'ordenament jurídic vigent.
4. Garantir plans i projectes d'educació i formació professional, encaminats a la millora de la formació, la productivitat, la igualtat d'oportunitats i la cohesió social.
5. Donar suport a les actuacions que es fan des de les entitats socials que afavoreixen la inserció laboral i la transició escola – treball, encaminades a reduir l'abandonament escolar i la inserció laboral de la gent jove.
6. Apostar per la formació professional continuada com a eina que permeti l'adquisició de noves habilitats i coneixements per fer front a les noves demandes sorgides en el món del treball.
7. Generar iniciatives, especialment relacionades amb la petita i mitjana empresa, per a la consolidació i reactivació de l'activitat econòmica a la ciutat.
8. Fomentar polítiques socials i de salut que garanteixin la igualtat d'oportunitats, tot incidint en tres aspectes clau: autonomia personal, entesa com el dret a viure de forma independent, prioritzant-la a la institucionalització; accessibilitat física, social i econòmica de tota la població als recursos i serveis del seu municipi, i integralitat en la prestació de serveis en una societat plural i interdependent que cada cop més demana una resposta més coordinada per part dels serveis públics.

Aquests objectius es tradueixen en les següents **actuacions**:

- 1.1. Elaborar programes socials d'ocupació per participar en les convocatòries que realitzin les administracions supramunicipals, que puguin permetre continuar disposant d'una borsa de llocs de treball que faciliti l'accés temporal de persones aturades al món laboral.
- 1.2. Dur a terme, per part de l'Administració local, projectes de transformació i/o millora d'espais públics que han de comportar la creació temporal de llocs de treball destinats a persones en atur de la ciutat. Per a l'exercici 2012, es preveu una dotació econòmica en el pressupost municipal per un import de 1.350.000 d'euros.
- 1.3. Disposar d'una dotació econòmica per a la realització de programes, activitats i projectes de serveis d'interès públic i social. Per a l'exercici 2012, es preveu una dotació en el pressupost municipal per un import de 600.000 euros.
- 1.4. Incloure, en els plec de condicions de les contractacions d'obres i serveis que per les seves característiques ho permetin, barems de valoració per a la contractació de persones en situació de vulnerabilitat social.
- 1.5. Facilitar, a les empreses adjudicatàries d'obres i serveis per a l'Ajuntament, PRO-CORNELLA, Fundació per l'atenció de les Persones Dependents, Fundació CITILAB i TECSALSA, la preselecció i formació de candidats/tes per a la contractació de treballadors/res en atur objecte del contracte, mitjançant el Departament de Polítiques d'Ocupació Municipal.
- 1.6. Incentivar iniciatives que fomentin l'emprenedoria i generin autoocupació.
- 1.7. Fomentar una oferta formativa àmplia i unes polítiques d'ocupació coordinades i consensuades amb els agents econòmics i socials, reforçant les accions concretes de formació i de creació d'ocupació per promoure el reciclatge professional i augmentar l'ocupabilitat.
- 2.1. Facilitar el treball en xarxa de les entitats que configuren l'acord social, en especial en tot allò relacionat amb la formació continuada i en tot tipus d'accions que es desenvolupin que tinguin incidència en el contingut de l'acord.
- 2.2. Cercar mesures de caràcter transformador encaminades a donar solucions a mig i llarg termini, en els àmbits de l'habitatge, l'ocupació, l'acció social i la salut.

- 3.1. Creació de l'Oficina de Mediació Hipotecària per tal d'intervenir amb les parts implicades en els processos d'execució d'hipoteques, amb la finalitat de trobar fórmules que evitin la pèrdua de la llar per part de les famílies afectades.
- 3.2. Aprovar un nou Pla d'Habitatge.
- 4.1. Protegir tot el que s'està fent a la ciutat en matèria de formació educativa complementària i no obligatòria i revisar-ne els continguts en el marc del projecte "Educar per créixer".
- 4.2. Impulsar acords de col·laboració entre els centres formatius i el teixit empresarial.
- 4.3. Establir convenis de col·laboració amb els centres educatius de primària i secundària del municipi, emmarcats dins del marc de l'objectiu estratègic.
- 5.1. Donar suport al Pla de transició al treball, al projecte Aula Oberta i als projectes relacionats amb activitats formatives encaminades a la inserció social i laboral que desenvolupen les entitats del tercer sector social a la nostra ciutat.
- 7.1. Promoure i desenvolupar acords i compromisos públics - privats que permetin el desenvolupament de la inversió a la ciutat, en especial aquells que estiguin encaminats a l'estimulació del mercat de treball.
- 7.2. Col·laborar amb el comerç local "tradicional", mitjançant l'associació *Cornellà Compra a Casa* i els mercats municipals, en l'execució de projectes, programes i campanyes de dinamització i en el disseny d'estratègies destinades a identificar la marca comercial de la ciutat.
- 7.3. Posar en funcionament el projecte "Webs enllaçades del comerç local", que ha de permetre tenir un nou instrument de comunicació, informació i divulgació de l'activitat comercial a la ciutat.
- 7.4. Fomentar l'esperit emprenedor i innovador entre els estudiants i els aturats de la ciutat.
- 7.5. Donar suport als emprenedors per convertir la seva idea de negoci en un projecte viable.

- 7.6. Oferir a les empreses de nova creació allotjades al Centre d'Empreses una infraestructura i uns serveis adaptats a les seves necessitats.
- 7.7. Ajudar les petites i mitjanes empreses de Cornellà perquè siguin més competitives.
- 7.8. Potenciar la marca "Cornellà Creació" com a espai per a l'intercanvi de coneixements i experiències, així com les interrelacions dels actors econòmics que intervenen en la ciutat.
- 7.9. Fomentar i potenciar el contacte entre el teixit empresarial del municipi i entre aquest i els ciutadans/nes de Cornellà, amb la creació d'un directori empresarial, aprofitant les TIC, que tingui cabuda en la pàgina web del propi Ajuntament.
- 8.1. Aprofundir en el grau de col·laboració amb les entitats de la ciutat que fomentin activitats socials en benefici de la comunitat i de la població menys afavorida.
- 8.2. Recercar acords concrets de caràcter específic i excepcionals amb entitats socials de la ciutat per tal d'ampliar o crear espais de suport en matèria alimentària per a aquelles famílies que per les seves condicions necessitin una intervenció d'aquestes característiques.
- 8.3. Sensibilitzar empreses i comerços per tal d'evitar el malbaratament d'aliments i fer-ne donacions a les entitats que en fan la distribució.

I comporten el desenvolupament dels següents **estudis**:

- 1.1. Fer un seguiment de l'evolució de l'atur, així com del mercat de treball, a la nostra ciutat.
- 2.1. Emmarcar el conjunt d'accions, projectes i programes que es desenvoluparan en virtut de l'acord social com un projecte global i transversal de caràcter anual, per tal de potenciar-los i facilitar-ne l'avaluació pel que fa al grau d'assoliment de resultats i als compromisos adquirits.
- 6.1. Elaborar anualment un catàleg de necessitats formatives adequat a les noves demandes del mercat laboral.
- 7.1. Aprofitar els serveis, el coneixement i els recursos de què disposi INNOBAIX, que es va crear amb la finalitat d'estudiar i planificar un canvi de model de

creixement econòmic i social, més sostenible i menys permeable a situacions difícils.

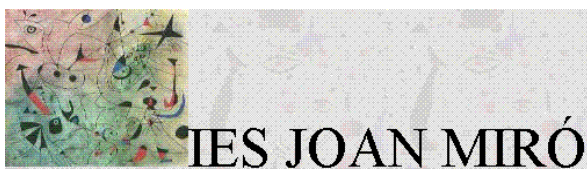
- 8.1 Analitzar les dades econòmiques i d'ús que afecten els serveis, equipaments i activitats que presta l'Ajuntament, amb la finalitat de revisar l'actual sistema de tarifació social i les seves conseqüències durant el proper any fiscal.

Cornellà, 11 de maig de 2012

Fundació **El Llindar**

SIGNANTS :

- Ajuntament de Cornellà
- Asociación ASPROSEAT
- Associació per a la Defensa de la Gent Gran de Cornellà
- Associació Pro disminuïts de Cornellà (APRODICO)
- Càritas
- Comissions Obreres del Baix Llobregat (CCOO)
- Convergència i Unió de Cornellà (CiU)
- Coordinadora contra la Marginació
- Cornellà Compra a Casa
- Creu Roja de Cornellà
- Drepera, sccl
- Emsmer Pacto Generacional sl
- Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)
- Federació d'Associacions de Mares i Pares de Cornellà (FAMPA)
- Federació d'Associacions de Veïns de Cornellà (FAVCO)
- Fons Formació Zona Mediterrània sl
- Fundació Citilab
- Fundació El Llindar
- Fundació per a Joves La Carena
- Fundació per a les Persones Dependents
- Fundació Social Acció Solidària contra l'Atur
- Fundació Utopia
- Gremi d'Instal·ladors de l Baix Llobregat
- IES Francesc Macià
- IES Joan Miró
- IES Maria Aurèlia Capmany
- IES Miquel Martí i Pol
- IES-SEP Esteve Terradas i Illa
- Iniciativa per Catalunya Verds i Esquerra Unida i Alternativa de Cornellà (ICV-EUiA)
- Institut Gaudí de la Construcció
- ONCE
- Partit Socialista de Catalunya de Cornellà (PSC)
- PIMEC Baix Llobregat
- Unió General de Treballadors del Baix Llobregat (UGT)